

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА

(включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач (-і)	Порохня Василь Михайлович
Контактний тел.	+38(061)764-67-50 (внутр. 265)
E-mail:	vikap-2010@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=3078
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача, а. 507, головний корпус КПУ <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Формування бізнес-моделі підприємства» є вибірковою для студентів бакалаврської програми спеціальності 051 Економіка (освітня програма: Економіка підприємства). Згідно з навчальним планом денної форми навчання вивчення дисципліни заплановано на 7 семестр (4 курс).

Курс спрямовано на вивчення формування здатностей самостійно мислити та приймати управлінські рішення на основі формування бізнес-моделі підприємства, господарських бізнес-процесів, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; практичні заняття, самостійна робота, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: перевірку домашніх завдань; перевірку засвоєння студентами лекційного матеріалу; рішення задач, тестування.

Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на практичних заняттях у формі усних відповідей, самостійних робіт та підсумкових тематичних контрольних робіт.

Підсумковий (семестровий) контроль після завершення 7 семестру здійснюється у формі заліку.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
4	120	48	32	-	16	72

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/вибіркова
2021/2022	7	8	професійна	вибіркова

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Формування бізнес-моделі підприємства як навчальна дисципліна своєю метою ставить формування системи знань з питань бізнес-моделей, оволодіння наукою і мистецтвом завдань комерційної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни

- навчити студентів проводити практичну роботу в галузі бізнес-моделей;
- забезпечити набуття навичок формування бізнес-моделей, вивчення документальних джерел;
- вміти описати з достатньою точністю широкий круг завдань комерційної діяльності, таких як: планування товарообігу;
- розміщення роздрібно-торгової мережі міста;
- планування товаропостачання міста, району;
- прикріплення торгових підприємств до постачальників;
- організація раціональних перевезень товарів (транспортне завдання);
- розподіл працівників торгівлі на посадах (завдання про призначення);
- розподіл товарних потоків; планування капіталовкладень;
- оптимізація міжгалузевих зв'язків торгівлі.

Предмет: моделювання завдань комерційної діяльності, які у свою чергу можуть бути основами для побудови інших моделей, що дозволяють відтворити і пояснити механізми розвитку економічних процесів у різних бізнес-конструкціях.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сутність та зміст формування бізнес-моделей;
- принципи і функції формування бізнес-моделей;
- основні напрями формування бізнес-моделей;
- шляхи побудови бізнес-моделей організації.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- отримувати, аналізувати та систематизувати інформацію з базових питань програмного матеріалу навчальної дисципліни з різних джерел (підручник, навчальний посібник, періодичні видання, Інтернет та ін.);
- ефективно організовувати свій робочий час;
- працювати в команді;
- здійснювати ефективні міжособисті комунікації;
- застосовувати знання з формування бізнес-моделей у професійній діяльності в сучасних організаціях;
- перекладати реальний світ комерційної діяльності на мову бізнес-моделювання;
- отримати найбільш точне уявлення про світ комерційної діяльності та його істотні властивості і передбачити майбутні події;
- творчо і нестандартно мислити.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, освітня програма: Економіка підприємства вивчення дисципліни «Формування бізнес-моделі підприємства» сприяє формуванню **компетентностей та програмних результатів навчання** :

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК 15. Здатність розробляти заходи з формування й використання виробничого потенціалу підприємства, всіх видів ресурсів за різними сферами діяльності підприємства.

СК 16. Здатність оцінювати вплив та враховувати зовнішні та внутрішні фактори при плануванні діяльності та розробці стратегій розвитку підприємства.

Програмні результати навчання

РН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

РН 27. Передбачати та оцінювати вплив зовнішніх і внутрішніх факторів та управлінських рішень на результативність діяльності підприємства при плануванні діяльності та

розробці стратегій його розвитку.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Тема 1. Сучасні бізнес - моделі	42	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Особливості сучасного бізнесу Причини появи нових бізнес-моделей 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 2. Інноваційна пропозиція споживчої цінності	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Баланс стратегії «Зовні всередину» і «Зсередини назовні» 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 3. Інноваційні структури створення цінності	4	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Стратегічні альянси Створення альянсів швидкозростаючими фірмами Партнерські стосунки з покупцями 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 4. Інноваційна сегментація ринку	4	3	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Психографічна класифікація покупців відповідно до їх наборів цінностей Диференціювання різних типів людей 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 1-4.
Тема 5. Інноваційні моделі отримання прибутку	6	3	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Підприємницька фірма Підприємницький менталітет 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Проходження тестування на сайті підтримки

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
			навчальних програм.
Тема 6. Інноваційні конкурентні стратегії	5	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Нові реалії і нові стратегії виживання Диференціючі стратегії Складники диференціючої стратегії 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Проходження тестування на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 7. Інноваційні стратегії зростання	5	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Компоненти стратегії стійкого зростання Оптимізація операцій або венчурні стратегії Перетворення бізнес - моделі General Electric Бунша – японська модель 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 4. Підготовка до модульної контрольної роботи за темами 5-7.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Формування бізнес-моделі підприємства» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на практичних заняттях, перевірки виконання тестових завдань, рішення завдань, модульних контрольних робіт тощо. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі заліку шляхом визначення ступеню засвоєння студентом навчальної дисципліни за результатами виконання обов'язкових завдань поточного (модульного) контролю.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних, контрольних (модульних) завдань, тестів.

Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання під час навчальних занять та самостійної роботи							
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
10	10	10	20	15	15	20	

Для оцінювання відповідей та письмових робіт студентів у національній системі використовуються наступні критерії:

– рівню «відмінно» відповідає теоретично правильна і вичерпна відповідь на поставлене питання, у якій студент показав всебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння навчальної літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачене програмою дисципліни; виконання не менше 90% запропонованих завдань самостійних та контрольних робіт;

– рівню «добре» відповідає теоретично правильна, але не вичерпна відповідь на поставлене запитання, в цілому повне знання програмного матеріалу, успішне виконання запропонованого завдання і засвоєння матеріалу основної літератури; виконання не менше 75% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету;

– рівню «задовільно» відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу дисципліни, але не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання рекомендованої літератури; виконання не менше 60% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету;

– рівню «незадовільно» відповідає неправильна або неповна відповідь на запитання, у якій студент продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу; ухилився від аргументувань; показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів; виконав менше 60% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету.

Оцінювання виконання поточного та підсумкового тестування відбувається автоматично у відсотковій 100 бальній шкалі з подальшим переводом у бальну шкалу з округленням до цілого значення за допомогою відповідних коефіцієнтів.

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студент має право отримати підсумкову семестрову рейтингову оцінку із зарахуванням йому навчального курсу з дисципліни у даному семестрі, якщо студент протягом семестру виконав і захистив практичні роботи й інші види навчальної роботи без порушення встановлених термінів, тобто сума з оцінки окремих видів навчальної роботи без порушення встановлених термінів та сума балів з оцінки окремих видів навчальної діяльності складає не менше 60, успішно пройшов модульний контроль і набрав кількість балів, яка відповідає позитивній (за національною шкалою) підсумковій семестровій модульній рейтинговій оцінці.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні літературні джерела

1. Андрусенко С. І. Моделювання бізнес-процесів підприємства автосервісу: монографія / С. І. Андрусенко, О. С. Бугайчук. – К.: Кафедра, 2014. – 325 с.
2. Бізнес-моделювання й управління потоками робіт і документообігом в економічних системах: монографія / [В. С. Пономаренко та ін.; за заг. ред. Пономаренка В. С.]. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 270 с.
3. Ефремов В. С., Ханьков И. А. Ключевая компетенция корпорации как объект стратегического анализа // Менеджмент в России и за рубежом. М., 2002. № 2. С. 8 - 33.
4. Коростелев В. Проектный менеджмент: достижение целей, несмотря на ограничения // Персонал. - 2001. - № 4.
5. Как разработать стратегию: Практические рекомендации по созданию реально работающих стратегий: Пер.с англ. / С.Левицки. – Д.: Баланс-Клуб, 2004. – 328 с.
6. Каплан Р.С. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию, 2004г.
7. Петрашко Л. П. Корпоративна відповідальність: крос-культурні моделі та бізнес-практики: монографія / Л. П. Петрашко. – К.: КНЕУ, 2013. – 342 с.
8. Ридинг Клайв Стратегическое бизнес-планирование: Динамическая система повышения эффективности и обеспечения конкурентного преимущества Пер. с англ.; Под ред. И.А. Войтук. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2005. – 384 с.
9. Сливоцький А. Дж. Зона прибутку. Стратегічна бізнес-модель як запорука завтрашніх прибутків / Адріан Дж. Сливоцький, Девід Дж. Моррісон за участю Боба Андельмана; [пер. з англ. Р. Скакун]. – Львів: Вид-во Укр. католиц. ун-ту, 2016. – 431 с.
10. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2008. – 280 с.
11. Черноус Г. О. Проактивне управління соціально-економічними системами на основі інтелектуального аналізу даних. Методологія і моделі: монографія / Г. О. Черноус. – К.: Київ. ун-т, 2014. – 351 с.

Додаткові літературні джерела

1. Воронов А.А., Катичев В.Ф. Показатели и методы оценки эффективности организационно-экономического механизма управления промышленным предприятием // Менеджмент в России и за рубежом, № 4, 2004, С.98-108.
2. Белковский А.И. Конкурентная стратегия современных компаний (точка зрения Майкла Портера) // Менеджмент в России и за рубежом, № 4, 2004, С.3-8.
3. Коротко об истории Starbucks // <http://starbuckscoffee.ru/ru/About+Starbucks/History+of+Starbucks.htm>
4. Автоматизоване управління бізнес-процесами підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inteltech.kiev.ua/uk/blogs/avtomatyzovane-upravlinnya-biznesprocesamy-pidpryyemstva>
5. Бізнес-процеси та документообіг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intalev.ua/ua/services/bp/>
6. Комплексне управління бізнес-процесами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kubp.com.ua>

7. ARIS community website [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.ariscommunity.com>.
30. Business Process Model and Notation [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.bpmn.org>.
8. ELMA BPM // [Electronic resource]. – Access mode : http://www.elma-bpm.ru/product/bpm/modeli_bisnes.html
9. IDEF, Integration DEFINITION methods [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.idef.com>.
10. ISO 9001:2000. Quality management systems – Requirements [Electronic resource]. – Access mode : http://www.iso.org/iso/catalogue_detail?csnumber=21823.
11. **V. Porokhnya**, Yu. Shertennikov, R. Ivanov and O. Ostapenko. « Optimization of economic and environmental factors of the logistic system of enterprise management» in E3S Web Conf. The International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF 2020).- Volume 166,13001, 2020 . Available: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202016613001> (Scopus).
12. **V. Porokhnya, O. Kravets, A. Didenko**, and V. Penev. Model of brand value management as a process of strategic increase of enterprise value» The International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Tech-nological, Social and Economic Matters (ICSF 2020).- Volume 166,13026, 2020 . Available: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202016613026>(Scopus).
13. **V. Porokhnya**, O. Ostapenko, Simulation modeling of the relative influence of the benefits of defense capability strategies on the security of states6th International Conference on Strategies, Models and Technologies of Economic Systems Management (SMTESM(2019), Khmelnytskyi,2019. Available: <https://doi.org/10.2991/smtesm-19.2019.49> (WoS).
- 14.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Законодавство України. Електроний ресурс: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
2. Державна служба статистики. Електроний ресурс: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний портал Верховної Ради України. Електроний ресурс: <http://www.rada.gov.ua>
4. Центр гуманітарних технологій – www.gtmarket.ru.
5. Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line. <http://library.tu.edu.te.ua>